

somhed; ved en Kviksølv-Kommutator kunde han efter Behag sætte 6, 12, 18 eller 24 Elementer i Virksomhed og saaledes meddele Skruen fire forskellige Hastigheder, der varierede mellem 60 og 180 Omdrejninger i 1 Minut. Naar der kun benyttedes 12 Elementer, viste det sig, at Luftskibets egen Hastighed i Luften var utilstrækkelig, men da man over Boulogneskoven lod Motoren gaa med den største Hastighed ved at bringe alle 24 Elementer til at virke, viste det sig, at den opnaaede Virkning var en ganske anden. Nu blev Luftskibets Bevægelse kjendelig, idet de rejssende kunde mærke en frisk Vind som Følge af den horisontale Forflytning. Naar Luftskibet stillede sig lige imod Vinden, kunde det netop ophævedes dennes Virkning og holde sig paa samme Sted, hvad de let overbeviste sig om ved at vælge nogle Retningspunkter lige under Gondolen. Uheldigvis forblev Luftskibet ikke længe i denne Stilling, idet det pludselig begyndte at dreje rundt, uden at det var muligt at regulere disse rotatoriske Bevægelser ved Hjælp af Roret. Naar de gjorde Forsøg paa at skære Luften lodret paa Vindretningen, pustedes Roret ud som et Sejl, og Rotationerne foregik med langt større Styrke. Heraf uddrage de den Slutning, at et Luftskib under Bevægelsen bør indtage en saadan Stilling, at Lændgeaxen kun danner en Vinkel paa nogle faa Grader mod Vindretningen.

Efter disse Forsøg standsedes Motoren, og Luftskibet førtes af Vinden hen over Mont-Valérien. Skruen sættes nu paany i Gang, medens Luftskibet gik i samme Retning som Vinden, og herved forøgedes Ballonens Hastighed betydelig. Desuden kunde man ved Hjælp af Roret faae Luftskibet til at afvige til højre og venstre fra Vindretningen. Dette konstateredes ved ligesom tidligere at vælge Retningspunkter paa Jorden, ligesom det samtidig iagttoges af flere Personer nedefra. Nedstigningen fandt Sted Kl. 4,35 paa en stor Slette i Nærheden af Croyssy-sur-Seine uden nogensomhelst Ulempe. Man lod Ballonen vedblive at være fyldt hele Natten og den følgende Dag, uden at der gik noget af Brinten tabt.

Den foretagne Opstigning maa kun betragtes som et foreløbigt Forsøg, der vil blive gjentaget med yderligere Forbedringer ved Materiellet. Det viste sig, at der i Gondolen var medført betydelig mere Ballast end nødvendigt, og Brødrene mene derfor, at de med Lethed ville kunne medføre en betydelig kraftigere Motor. Luftsejladsen vil ikke blive skabt paa en Gang; den kræver talrige Forsøg, mangfoldige Anstrengelser og en stadig Udholdenhed. Resultaterne vilde blive endnu mere tilfredsstillende, dersom man anvendte en betydelig større Ballon. Da Overfladerne ikke voxer i samme Forhold som Rumfangen, vilde der være Fordel ved at konstruere kæmpemæssige Balloner, der kunde medføre kraftige Maskiner og derved opnaae en Hastighed, der kunde lade dem gaae lige imod en Vind af Middelstyrke, men Omkostningerne ved et saadant Materiel kunne kun bæres af større Selskaber eller af Staten.

Længe har man i Frankrig arbejdet paa Problemet Løsning, og i den sidste Tid har der i Omegnen af Paris været anstillet Forsøg med en lignende selvstyrende Luftballon, forfærdiget af den militære Luftballon-Afdeling, der har sine Værksteder i Meudon. Da Arbejderne i disse Værksteder, som staa under Kaptein Renards Ledelse, imidlertid holdes strængt hemmelig, gives der selvfølgelig ingen Oplysning om de ved Kontraktionen foretagne Forbedringer, derimod synes Udfaldet af det med denne Ballon den 6. August anstillede Forsøg at have været særdeles tilfredsstillende.

De to Luftskippere, Kaptajn Renard og Ingeniør Krebs, lod Ballonen gaa temmelig højt til Vejrs, inden de satte Skruen i Gang. Ballonen bevægede sig saa først langsomt, derpaa hurtigere, indtil den fik omtrent samme Hurtighed som en galoperende Hest. Den drejede sig ligesom et Dampskib ved Hjælp af sit Ror og gik i lige Linie henimod Bicêtre. Derpaa vendte den om og kom nøjagtig tilbage til sit Udgangspunkt over Skoven i Meudon, hvor den rolig og sikker dalede ned. Hele Turen havde været i 25 Minutter og var foregaaet med en Sikkerhed og Regelmæssighed, der vakte almindelig Beundring, saa at samtlige Tilskuere vare enige om, at det nu var lykkedes at løse Problemet, at styre Luftballonen.

Den med Skruer og Ror forsynede Ballon har en Længde af 50,42 Meter og en Diameter af 8,4 Meter. En af Gramme konstrueret dynamoelektrisk Maskine kan overføre et Arbejde af 8,5 Hestes Kraft paa Skruens Axel, der sættes i Bevægelse ved Hjælp af et Drev, som er i Indgrib-

ning med et større Tandhjul. Skruen er her anbragt fortil og driver, naar den drejer rundt, Luften tilbage langs begge Sider af Luftskibet. Det galvaniske Batteri, der er meget let, er delt i fire Afdelinger, der kunne forbindes paa de forskellige Maader enten paa Spænding eller paa Kvantitet.

Ballonens samlede Vægt under Opstigningen var 2000 Kilogram.

Kasinos sidste Nyhed, Nykjøbing paa —?, svarer fuldstændig til sin Betegnelse som burlesk Farce, idet de kaadeste Klovnløjer træde i Stedet for Handling og Karakterer, og Forfatterens (eller Bearbejderens) Indfald gjenemgaaende ere mere barokke og overraskende end egentlig vittige. Første og sidste Akt ere de tyndeste, og særlig falder sidste Akt meget mat ovenpaa de foregaaende 4 Akters dristige Forviklinger og burleske Situationer. Stykket giver imidlertid Direktør Rasmussen Lejlighed til at præsentere alle sine unge Komikere paa engang for Publikum, og Præsentationen falder ingenlunde uheldig ud. Hvad der mangler i dyberegaaende Komik og træffende Karakteristik erstattes af de paagjældende Skuespilleres Ungdom og glade Humør. Det er umuligt at lade være at le af de utrolige Bajadsstreger, der opføres i Nykjøbing paa —? og selv om en Del af Publikum ved den første Opførelse efter Tæppets Fald klædte sig i Sæk og gjorde Bod for denne sin ufrivillige Latter ved en temmelig umotiveret Hyssen, er der ingen Tvivl om, at Stykket vil blive et Trækplaster for Kasino, der ialtfald til en vis Grad kan træde i den foreløbig henlagte Fatinitzas Sted. Vi anbefale dog Direktøren at kjøre sit Firspand af unge Komikere i stramme Tøjler. Af de fire Konkurrenter holder Hr. Neumann jun. Tøten, og navnlig var hans Spil i tredje Akt som den forvirrede, sodavanddrukkende og overhovedet temmelig ynkelige Apotheker Pille godt gennemført. Hr. Kolling jun. havde gode Momenter som Bagermester Kiks og gjorde ligeledes navnlig Lykke i tredje Akt, hvor Dansemelodierne fra Soireen om Natten endnu surre ham i Hovedet. Hr. Helsingren var baade Barber i Maske og Bevægelser og gjorde megen Virkning ved et typisk, sødligt Smil. At samtlige unge i fuldt Maal fulgte Forfatterens Anvisning og slog Gjakken løs, have vi alt fremhævet. Af de øvrige spillende er der foruden Hr. Houggaard særlig Anledning til at nævne Fru Marie Müller, der forstod at spille paa engang lystigt og maadelig, og Fru Wantzin, der paa sin sædvanlige stilfærdige Maade var virkelig morsom i den lille Bifigur som Konen ved Kirsten Pils Kilde. Fru Helsingrens Spil som den forelskede Stud. art. Emil var derimod mere fremtrædende end morsomt, og af de øvrige Dameroller giver ingen Anledning til nærmere Omtale.

St. Petri Kirke hører til de ældste af Kjøbenhavns Kirker, for saa vidt som den allerede har været til i det 13de Aarhundrede. Den har dog haft en temmelig omvexlende Skæbne, idet den fra Rigdom og Magt i den katolske Tid reduceredes til Kanonstøberi efter Reformationen og først atter kom til Hæder og Værdighed efter 1586, da Frederik II. tillod de tyske Indbyggere i Kjøbenhavn at bruge den som deres Kirke. I 1728 afbrændte den, og det smukke Spir, hvormed Kristian IV. havde prydet den, faldt ned ved denne Lejlighed. Men i 1756 —57 opførtes det nuværende Spir, og skjønt det ligesom den øvrige Kirke led en Del under Bombardementet, kunde dog Skaden let udbedres. Blandt Kirkens Mærkeligheder ere de to Gravkapeller, der restavreredes efter Branden 1728 og vedblivende staa i omtrent den Skikkelse, som de dengang fik. Det er et Par ret interessante Rum, især det ene, hvoraf der omstaaende gives en Afbildning. Det vender ud til Kirkegaarden eller »Urtegaarden«, hvorfra Indgangen til det er, og er et temmelig langt, hvælvet Rum med smaa Sidekapeller, der bruges til Familiebegravelser. Ligesom Kirken og Kirkegaarden gemme Støvet af mange kjendte Mænd og Kvinder, saaledes ere disse Kapeller Hvilestedet for flere saadanne, deriblandt Hofpræsten Masius, Grev Rosencrone, Etatsraad Møllmann, Charlotte Dorothea Biehl o. a. Over flere af disse findes smukke Monumenter af Wiedewelt. — Endnu den Dag i Dag bruges Kapellet som Begravelseskapel, især for fattigere Medlemmer af St. Petri tyske Menighed, og her samles saa Slægt og Venner omkring Kisten for at vise den afdøde den sidste Ære; men udenfor paa den venlige Kirkegaard kvindre Spurvene i Buskadset, og Solen lægger sine lyse Straaler over Kisten

med de tarvelige Kranse; thi Solen skinner lige klart over fattige og rige som over retfærdige og uretfærdige.

En indenlandsk Begivenhed, der i den senere Tid har vakt mere end almindelig Opmærksomhed, er Branden i den store Vildmose, og uagtet Mosebrande i det hele ikke ere sjældne i Jylland, fortjener unægtelig denne Brand Opmærksomhed ved sin ualmindelige Størrelse og det pragtfulde Skue, den frembyder. Trods sin forholdsvis sindige og langsomme Karakter har Branden i Vildmosen efterhaanden naaet et Omfang, der bringer den i Slægt med de fra Romer og Rejsebeskrivelser saa bekjendte Steppebrande paa de amerikanske Prærier. Det er nede ved Sulsted og Brønderslev, at Branden har sit Hovedkvarter, og den 4—5 Mile lange Røgsky, som om Aftenen farves rødlig af Flammeskjæret, er synlig i flere Miles Afstand. Efterhaanden som man nærmer sig den brændende Mose, træder selve Ilden frem, først kun som enkelte Glimt eller Blink, senere som en hel Række røde Flammer, der slikke op og ned inde i Røgen som en Række blussende Fakler. Gjennemgaaende ere Flammerne lave og skyde kun højt i Vejret, naar Ilden faar fat i en eller anden Busk eller i et Birketræ. Gjennem den tykke, kvælende, sortebrune eller graa Røg, der hviler over Mosen som en mægtig Sky, ses Solen kun som en stor rødgul Skive, og om Aftenen formaar Maanen næppe nok at trænge igjennem, naar et enkelt Vindpust har fordelt Røgen en Smule. Paa de Steder, hvor Ilden er gaaet over, ligger Mosen som en sort, rygende Flade; kun hist og her gløder det endnu, eller en enlig Flamme brænder rolig som et Lys. Langt mere effektivt tage de Steder sig ud, hvor Branden er paa sit højeste. Her knitrer og flammer det med røde og gu'e Blus, Røgen hvirvles i Vejret, snart hvid og snart mørk, saa atter graablaa eller violet, forneden blodfarvet af Skjæret fra Flammerne, og foroven kulsort mod den lyse Nattehimmel. Inde i Røgen ser man Træer og Buske rage op som mørke, spøgelsesagtige Skikkelser. Forøvrigt færdes der ogsaa levende Væsener derude i den brændende Mose, tiltrods for Heden og den stramme, kvælende Røg. Det er Folk, der søge at bjærge deres Tørv, inden Ilden griber fat i Stakkene. Der føres en hidsig Kamp med det graadige Element, ja, man pisser endogsaa Flammerne med Ris for at kvæle eller dæmpe dem, og Folkene vige kun Skridt for Skridt for den fremrykkende Fjende. Derimod tage Mosens flyvende og krybende Beboere skyndsomst Flugten, saasnart Ilden nærmer sig. Navnlig skal Branden have jaget en Mængde Hugorme ud til Udkanterne af Mosen, skjønt man rigtig nok hører mere om dem end man ser til dem. Selv om Branden imidlertid for største Delen savner det dramatiske Moment, som de af Ilden jagede Dyr repræsenterer i Skildringerne af de amerikanske Steppebrande, er den dog i og for sig en baade sjælden og interessant Begivenhed, og det lønner sig for dem, der have Lejlighed dertil, at besøge den brændende Vildmose.

Aphorismer.

Jeg vil heller have at gjøre med een Løve end med tusinde Rotter. Voltaire.

Enhver Bog, som man skriver ærlig og oprigtig, koster En en Ven, men berøver En ikke Trangen til at have nogen at holde af. Ernest Bersot.

Man skal aldrig bruge store Ord om Smaating. Francisque Sarcey.

Mod er mere værd end Klor under en Epidemii. Jules Claretie.

Man maa behage mange for at vinde en enkelt Kjærlighed. Mme. Alph. Daudet.

Forhold, der engang ere bristede, knyttes aldrig rigtig fast igjen. Knuder ødelægge desuden Væven. Mme. de Blocqueville.

Mændene ville gjerne have, at Deres Hustruer skulle være saa dydige som mulige, for at de selv kunne undlade at være det. Mme. de Blocqueville.

Lægerne ere saa lykkelige, at Resultatet af deres helde Kure altid kommer frem for Dagens Lys, medens Jorden gjerne dækker over deres Fejlgreb. Nicodès.

Forfængeligheden gjør Gjæstebud paa de Retter, som vrages ved Ærens Bord. Alex. Gueidon.

Der er tveæggede Maximer som der var tvefydige Orakler. De komme let til at skade den mest, som vil anvende dem. M. — G. Valtour.